

Prezes
Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
Al. Niepodległości 190
00-608 Warszawa

WNIOSEK O INTERPRETACJĘ PRZEPISÓW

W oparciu o art. 34 ust. 1 i ust 5, Ustawy z dnia 6 marca 2018 r. prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2018 r. z późn. zm.) w związku z art. 1 ust.1, art. 6, art. 7 ust. 1a i art. 91a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U.2019.299 tj.) zwanej dalej „ustawą usr”, w imieniu Wnioskodawcy (pełnomocnictwo w załączeniu) składam wniosek o wydanie interpretacji oraz wyjaśnienia co do zakresu i sposobu stosowania przepisów, z których wynika obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie społeczne lub zdrowotne, za pomocnika rolnika.

Pytanie

Czy osoba pełnoletnia, która zawarła umowę o pomocy przy zbiorach produktów rolnych z rolnikiem będącym osobą prawną, prowadzącym działalność rolniczą, we własnym gospodarstwie rolnym, może być ubezpieczona w KRUS jako pomocnik rolnika, a tym samym rolnik będący osobą prawną, (który zawarł z osobą pełnoletnią umowę o pomocy przy zbiorach produktów rolnych) będzie opłacał składki za tę osobę na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne?

Pytanie

Czy pomocnik rolnika w rozumieniu art.6 pkt 2a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, wykonujący pracę w gospodarstwie rolnym (definiowanym w art.6 pkt 4 tejże ustawy) będącym własnością osoby prawnej (i prowadzącej działalność rolniczą w rozumieniu art.6 pkt 4 tejże ustawy), może samodzielnie wystąpić do KRUS z wnioskiem o objęcie ubezpieczeniem jako osoba zainteresowana objęciem ubezpieczeniem i samodzielnie opłacać wymagane składki, a rolnik jako pracodawca nie ponosi obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne za taką osobę?

Centrala Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

CENTRALA

2019 -U5- 06

wysłano dnia .....
otrzymano dnia .....

Zal. ....
L. dz. ....

Biurowo Ubezpieczenia Społecznego

podpisano

24 IV 2019

SECRETARIAT PREZESA

L. dz. 126

podpisano

Stan faktyczny:

Wnioskodawca jest osobą prawną, spółką działającą pod firmą _____ Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. z siedzibą w _____ w _____, wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy

_____ posiadająca numer NIP _____ oraz REGON _____ reprezentowaną przez komplementariusza - spółkę pod firmą _____ wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy _____ Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS _____ numer NIP _____ oraz REGON _____ zwany dalej „Wnioskodawcą”.

Wnioskodawca jest właścicielem gospodarstwa rolnego i prowadzi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na własny rachunek działalność rolniczą, zgodnie z obowiązującym stanem prawnym krajowym i unijnym, w tym m.in. w rozumieniu:

- art.4 ust.1 lit. b rozporządzenia nr1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009) (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 608, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1307/2013”, - „gospodarstwo rolne” oznacza wszystkie jednostki wykorzystywane do działalności rolniczej i zarządzane przez rolnika, znajdujące się na terytorium tego samego państwa członkowskiego;
- art. 3 pkt 1 z ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. tj. 2017 poz. 1853) gospodarstwo rolne to gospodarstwo w rozumieniu art.4 ust.1 lit.b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr1307/2013zdnia 17grudnia 2013r.
- art.2 pkt 3 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1312 - gospodarstwo rolne to gospodarstwo rolne w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1307/2013, znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;-
- art.55³ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny, gdzie za gospodarstwo rolne uważa się grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą, oraz prawami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego;
- art., 2 pkt 2 i 3 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego z dnia 11 kwietnia 2003r. (Dz. U. tj. 2018 r. poz.1405, 1496, 1637), gdzie ilekroć jest mowa o „gospodarstwie rolnym” należy przez to rozumieć gospodarstwo rolne w rozumieniu Kodeksu cywilnego, w którym powierzchnia nieruchomości rolnej jest nie mniejsza niż 1ha;
- art. 2 ust .1 ustawy z dnia 15 listopada 1984r. o podatku rolnym (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1892, z 2018 r. poz. 1588, 1669, 2244) - za gospodarstwo rolne uważa się obszar gruntów, o których mowa w art.1 (tj. sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza), o łącznej powierzchni przekraczającej 1ha lub 1ha przeliczeniowy, stanowiących własność lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki, nieposiadającej osobowości prawnej;
- art. 6 pkt 4 ustawy usr - gospodarstwo rolne – rozumie się każde gospodarstwo służące prowadzeniu działalności rolniczej;
- art.4 ust.1 lit. c rozporządzenia nr1307/2013 c) „działalność rolnicza” oznacza:

- (i) produkcję, hodowlę lub uprawę produktów rolnych, w tym zbiory, dojenie, hodowlę zwierząt oraz utrzymywanie zwierząt do celów gospodarskich;
  - (ii) utrzymywanie użytków rolnych w stanie, dzięki któremu nadają się one do wypasu lub uprawy bez konieczności podejmowania działań przygotowawczych wykraczających poza zwykłe metody rolnicze i zwykły sprzęt rolniczy, w oparciu o kryteria określone przez państwa członkowskie na podstawie ram ustanowionych przez Komisję, lub
  - (iii) prowadzenie działań minimalnych, określanych przez państwa członkowskie, na użytkach rolnych utrzymujących się naturalnie w stanie nadającym się do wypasu lub uprawy;
- art., 2 pkt 3 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego z dnia 11 kwietnia 2003r - za prowadzenie działalności rolniczej należy przez to rozumieć prowadzenie działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym produkcji ogrodniczej, sadowniczej i rybnej;
  - art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984r. o podatku rolnym (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1892, z 2018 r. poz. 1588, 1669, 2244) za działalność rolniczą uważa się produkcję roślinną i zwierzęcą, w tym również produkcję materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego oraz reprodukcyjnego, produkcję warzywniczą, roślin ozdobnych, grzybów uprawnych, sadownictwa, hodowlę i produkcję materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych, produkcję zwierzęcą typu przemysłowego fermowego oraz chów i hodowlę ryb;
  - art. 6 pkt 3 ustawy usr - działalność rolnicza – rozumie się działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej

Wnioskodawca jest właścicielem użytków rolnych, gruntów rolnych i upraw trwałych w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (Ue) Nr 1307/2013. Wynikiem prowadzonej działalności są produkty rolne, wymienione w załączniku I do Traktatów, do których odnosi się zdecydowana większość prawa krajowego dotyczącego branży rolnej, w tym też ustawa o usr, będąca podstawowym aktem prawnym regulującym zagadnienia dotyczące umowy o pomocy przy zbiorach i pomocnika rolnika. Spełnia również wszystkie kryteria, jakie mają spełnić rolnicy, aby wywiązać się z obowiązku dotyczącego utrzymywania użytków rolnych w stanie nadającym się do wypasu lub uprawy.

Wnioskodawca jest podatnikiem podatku rolnego w rozumieniu:

- art. 3 i 17a ustawy z dnia 15 listopada 1984r. o podatku rolnym . *Podatnikami podatku rolnego są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki, nieposiadające osobowości prawnej, będące: 1) właścicielami gruntów; 2) posiadaczami samoistnymi gruntów; 3) użytkownikami wieczystymi gruntów; 4) posiadaczami gruntów, stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego. Ilekroć w odrębnych przepisach jest mowa o podatniku podatku rolnego, należy przez to rozumieć właściciela, posiadacza samoistnego, użytkownika wieczystego lub posiadacza gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów ustawy o podatku rolnym.*

Wnioskodawca jest rolnikiem w rozumieniu:

- art.4 ust.1 lit.a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (Ue) Nr 1307/2013 - „rolnik” *oznacza osobę fizyczną lub prawną bądź grupę osób fizycznych lub prawnych, bez względu na status prawny takiej grupy i jej członków w świetle prawa krajowego, których gospodarstwo rolne jest położone na obszarze objętym zakresem terytorialnym Traktatów, określonym w art. 52 TUE w związku z art. 349 i 355 TFUE, oraz które prowadzą działalność rolniczą,*
- art.2 pkt 14 ustawy z dnia 5 lutego 2015r o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1312 - *rolnik to rolnik w rozumieniu art.4 ust.1 lit.a rozporządzenia nr1307/2013, którego gospodarstwo rolne jest położone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;*

Wnioskodawca jest producentem rolnym w rozumieniu art. 3 pkt 3 z ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. t.j. 2017 poz. 1853) - *producent rolny oznacza osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, będącą: a) (uchyloną) b) rolnikiem w rozumieniu art. 4 ust.1 lit. a rozporządzenia nr 1307/2013, lub c) posiadaczem zwierzęcia lub posiadaczem zwierzęcia w rozumieniu przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.*

Status rolnika został potwierdzony wpisem Wnioskodawcy do rejestru producentów rolnych, zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz. U. t.j. 2017 poz. 1867)

Wnioskodawca spełnia również kryteria wymagane dla określenia rolnika aktywnego zawodowo, w szczególności określone w art. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (Ue) Nr 1307/2013, który wskazuje, że rolnikiem czynnym zawodowo jest zarówno osoba fizyczna jak i osoba prawna.

Działalność rolnicza jest jedyną i główną działalnością, a przedmiot działalności stanowi wykonywanie działalności rolniczej, która nie ma charakteru marginalnego. Wnioskodawca prowadzi na własny rachunek działalność rolniczą w gospodarstwie rolnym, sprawuje kontrolę nad gospodarstwem pod względem zarządzania, korzyści i ryzyka finansowego, przestrzegającym zasady dobrej praktyki rolniczej, podejmuje działania korzystne dla klimatu i środowiska.

Wnioskodawca uprawia krzewy borówki amerykańskiej. Wielkość nasadzeń powoduje sezonowe spiętrzenie prac, skutkujące zapotrzebowaniem na dodatkową siłę roboczą przy zbiorze owoców i usuwaniu zbędnych części roślin. W związku z tym, wnioskodawca ma potrzebę zawarcia umowy o pomocy przy zbiorach w rozumieniu art. 91a ustawy usr.

Stanowisko w sprawie

Interpretacja zastosowania ustawy usr opiera się o kryteria obiektywne i niedyskryminujące jakiegokolwiek producenta rolnego, w celu zagwarantowania ochrony praw wszystkich rolników. Istota zastosowania ustawy usr w odniesieniu do umowy o pomocy przy zbiorach oraz pomocniku rolnika wiąże się przede wszystkim nierozdzielnie i łącznie z trzema pojęciami: gospodarstwo rolne, działalność rolnicza i rolnik.

Ze względu na pewność prawa oraz w celu zapewnienia równego traktowania rolników prowadzących działalność rolniczą należy wyjaśnić i dointerpretować pojęcie „rolnik”, w szczególności w kontekście definicji pomocnika rolnika.

Zagadnienia te muszą być rozpatrywane z uwzględnieniem następujących, zasadniczych aspektów:

1. Definicja rolnika w prawie międzynarodowym w nierozdzielnym powiązaniu z definicją gospodarstwa rolnego i definicją działalności rolniczej,
2. Definicja gospodarstwa rolnego i działalności rolniczej w powszechnym prawie krajowym, a pojęcie rolnika jest utożsamiane z definicją producenta rolnego,
3. Większość aktów prawnych krajowych w zakresie definicji rolnika, gospodarstwa rolnego i działalności rolniczej odwołuje się wprost do prawa unijnego, przez co pojęcia te mają jednolite znaczenie, a ich znaczenie jest powszechnie zrozumiałe,
4. Wyższość prawa unijnego nad krajowym,
5. Uzasadnienie celowościowe wprowadzenia umowy o pomocy przy zbiorach w ustawie zmieniającej ustawę usr,
6. Zakaz dyskryminacji i zachowanie równości prawa do konkurencji na rynku branży rolnej oraz przeciwdziałanie wykluczeniom społecznym,

7. Uzasadniona rezygnacja legislacji z wprowadzenia przepisów wyłączaających osoby prawne z praw do zawierania umów o pomocy przy zbiorach,
8. Zrównanie osób fizycznych i prawnych w przepisach kadrowo - dochodowych i obowiązek wystawiania dokumentu PIT.
9. Klauzula „*in dubio pro tributario*”.
10. Korzystne skutki dla planów finansowych ujętych w ustawie o finansach publicznych i ustawie budżetowej.

W ocenie wnioskodawcy, przepisy dotyczące umowy o pomocy przy zbiorach mają zastosowanie dla wszystkich gospodarstw rolnych, których dotyczy ustawa o kształtowaniu ustroju rolnego, o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz o podatku rolnym, tj. dla wszystkich jednostek prowadzących działalność rolniczą, bez rozróżniania na formę prawną właściciela lub podmiotu zarządzającego gospodarstwem, czyli niezależnie czy są one prowadzone przez osoby fizyczne, czy osoby prawne. Zarówno rolnik będący osobą prawną, jak i rolnik będący osobą fizyczną, posiada taką samą potrzebę i takie samo prawo do sezonowego wspomaganie swojej produkcji pomocnikami do wykonywania czynności określonych w ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, na zasadzie pomocnika rolnika, tym bardziej jeżeli jednakowo spełniają warunki definicji rolnika, gospodarstwa rolnego i definicji prowadzenia działalności rolniczej w rozumieniu przepisów unijnych, a na podstawie krajowych regulacjach jednakowo podlegają ustawom o krajowym systemie ewidencji producentów, o ewidencji gospodarstw rolnych, o podatku rolnym, o płatnościach bezpośrednich, jednakowo podlegają przepisom dotyczącym prowadzenia działalności rolniczej i innym; m. in. wykazanym w stanie faktycznym Wnioskodawcy.

Przepisy dotyczące umowy o pomocy przy zbiorach nie różnicują pomocników rolnika na tych świadczących pomoc w gospodarstwie rolnym prowadzonym przez podmioty będące osobami prawnymi i podmioty będące osobami fizycznymi.

Realizacja umowy o pomocy przy zbiorach przez pracownika w charakterze pomocnika rolnika powinna odbywać się w oparciu o definicję „pomocnika rolnika” zawartą w ustawie, z której nie wynika powiązanie tego pojęcia z jakąkolwiek definicją rolnika. Rolnik i pomocnik rolnika to dwa oddzielne pojęcia, odnoszące się do dwóch różnych podmiotów. A wręcz art. 91f. ustawy usr określa, że w zakresie nieuregulowanym w rozdziale 7a ustawy usr, do umowy o pomocy przy zbiorach stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego.

Takie zapisy jednoznacznie wskazują, że dla poparcia stanowiska Wnioskodawcy zastosowanie ma art.5. K.c. Zaniechanie stosowania uprawnienia do możliwości zawierania przez rolnika będącego osobą prawną, umów o pomocy przy zbiorach i opłacaniu za niego składek na ubezpieczenie społeczne, byłoby sprzeczne ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa i z zasadami współżycia społecznego.

Brak jest więc jednoznacznych przepisów wykluczających niektóre gospodarstwa rolne (np. ze względu na formę prawną podmiotu prowadzącego działalność rolniczą) z możliwości zawierania umów o pomocy przy zbiorach, o których mowa w ustawie usr i opłacania do KRUS składki za ubezpieczenie społeczne i zdrowotnej.

Ponadto w żadnym przepisie prawa powszechnie obowiązującego, ani w przepisach szczególnych, wprost nie wyłączono osób prawnych prowadzących działalność rolniczą z możliwości wspierania działalności rolniczej osobami, z którymi zawarto by umowy o pomocy przy zbiorach. Nie wprowadzono też żadnych ograniczeń ani odstępstw. A nawet literalne brzemienie definicji pomocnika rolnika wprost odnosi się wyłącznie do sposobu i rodzaju wykonywania przez niego określonych czynności. Ustawodawca potraktował jako niemającą znaczenia - i słusznie

w odniesieniu do celowościowego znaczenia nowelizacji ustawy usr – formę prawną właściciela gospodarstwa rolnego. Możliwość podpisywania umów o pomocy przy zbiorach przez rolników będących osobą prawną ma zakres związany z produkcją rolną, który jest niezbędny, aby zapewnić zachętę do utrzymania aktualnych poziomów produkcji w danych sektorach lub regionach, jest zgodna z innymi zasadami i politykami, krajowymi i unijnymi.

Uzasadnienie nowelizacji ustawy usr w całości odnosi się do gospodarstwa rolnego i osób świadczących pomoc przy zbiorach, a nie definicji rolnika. Wbrew intencjom ustawodawcy i strategii rządu w odniesieniu do sektora rolnego byłoby w tym jednym sektorze tak różne traktowanie gospodarstw rolnych (prowadzących działalność w tej samej branży np. sadowniczej) prowadzonych przez osoby fizyczne, a inne niż przez osoby prawne. W obu gospodarstwach, rolnicza działalność gospodarcza jest prowadzona tak sama i w ten sam sposób, oparta o te same założenia produkcyjno-technologiczne, ekonomiczne i środowiskowe.

Uzasadnienie ustawy wnoszącej do obiegu prawnego pojęcie umowy o pomocy przy zbiorach, wprowadzającej zmiany do ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz niektórych innych ustaw wyraźnie wskazuje, że intencją ustawodawcy było uregulowanie kwestii związanych z zabezpieczeniem społecznym osób zaangażowanych przy zbiorach w gospodarstwie rolnym poprzez określenie nowego rodzaju umowy cywilnoprawnej o pomocy przy zbiorach w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Uzasadnienie to słusznie wskazuje argumenty, które jednakowo dotyczą wszystkich gospodarstw rolnych, niezależnie od formy prawnej podmiotu zarządzającego działalnością tych gospodarstw rolnych. „[...] Sadownictwo i ogrodnictwo to działy rolnictwa, w których największy nakład pracy przypada na okres zbiorów, tj. od maja do listopada. Dotyczy to szczególnie gatunków, których owoce (lub inne części jadalne, jak np. w przypadku pieczarek czy kalafiorów) dojrzewają jednocześnie w krótkim okresie i muszą być zbierane ręcznie z uwagi na ich przeznaczenie – na rynek produktów świeżych. Produkty takie muszą się charakteryzować wysoką jakością. Większość owoców i warzyw to produkty delikatne i nietrwałe, dlatego nie mogą być zbierane mechanicznie. Zbiór ręczny jest bardzo pracochłonny. Koszty zbioru ręcznego stanowią, w zależności od gatunku rośliny, od 70% do nawet 85% nakładów ponoszonych w całym cyklu produkcji. Problem zwiększonego zapotrzebowania na pracę ręczną w krótkim okresie dotyczy zwłaszcza producentów truskawek, malin, jabłek, borówki wysokiej, wiśni, pomidorów, ogórków, papryki, pieczarek, cukinii i kalafiorów, śliwek, gruszek, czereśni, brzoskwiń. Dodatkowym czynnikiem powodującym spiętrzenie prac w okresie zbiorów są warunki pogodowe. Uprawa większości gatunków, których owoce zbierane są ręcznie, jest prowadzona w otwartym gruncie. W czasie deszczowej pogody, a także bezpośrednio po niej, nie jest możliwy zbiór owoców. W konsekwencji następuje zwiększenie intensywności prac przy zbiorach w krótkich okresach. [...] Plantatorzy owoców i warzyw potrzebują więc w trakcie dojrzewania owoców i warzyw znacznej liczby osób do pomocy przy zbiorach. [...] Przyjęcie zryczałtowanej formy oskładkowania pozwoli przede wszystkim na obniżenie kosztów pracy”. Ustawodawca argumentując wprowadzane zmiany nie różnicuje gospodarstw rolnych i rolników, na tych, do których mają mieć zastosowanie wprowadzane przepisy. Wręcz twierdzi się, że „projektowana ustawa zakłada, że podstawą świadczenia pomocy będzie umowa o pomocy przy zbiorach zawarta pomiędzy rolnikiem prowadzącym gospodarstwo rolne a osobą świadczącą pomoc przy zbiorach, zwaną pomocnikiem. Świadczenie pomocy przy zbiorach będzie świadczeniem odpłatnym. Umowa o pomocy przy zbiorach będzie stosowana w przypadku pomocy świadczonej przy zbiorach, która obejmuje czynności bezpośrednio związane ze zbiorem owoców i warzyw, jak i późniejszym ich sortowaniem i przygotowaniem do sprzedaży.”

Podstawowe wymagania umowy o pomocy przy zbiorach zostały określone w art. 91a zmienianej ustawy usr.

Należy również uwzględnić regulacje wynikające z art. 38. ustawy usr, Wskazuje on, że *przy ustalaniu podlegania ubezpieczeniu domniemywa się, że:*

1) właściciel gruntów zaliczonych do użytków rolnych lub dzierżawca takich gruntów, jeżeli dzierżawa jest zarejestrowana w ewidencji gruntów i budynków, prowadzi działalność rolniczą na tych gruntach;

2) podatnik podatku rolnego lub podatku od dochodu z działów specjalnych prowadzi działalność rolniczą w rozmiarze wynikającym z zakresu opodatkowania;

Analogicznie do wskazanych wcześniej przepisów prawa, przywołany art.38 ustawy usr nie różnicuje obowiązku ustalenia podlegania ubezpieczeniu ze względu na formę prawną wskazanych tu podmiotów.

Ponadto zmiany w ustawie usr wprowadziły zmiany w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 200, z późn. zm.), które związane są z opodatkowaniem dochodów pomocnika rolnika. Zgodnie z przepisami każdy rolnik, bez względu czy jest osobą fizyczną, czy prawną będzie miał obowiązek sporządzenia informacji o przychodach z tytułu przedmiotowej umowy na formularzu według odpowiedniego wzoru PIT i przesłania ich do urzędu skarbowego w terminie do końca lutego następnego roku podatkowego. W przepisach tych nie wyłączono żadnej grupy rolników, która zwolniona byłaby z wystawiania dokumentu PIT. To wskazuje, że intencją ustawodawcy było objęcie przepisami o pomocniku rolnika – wszystkich form działalności rolniczej.

Należy zwrócić uwagę, że wszyscy rolnicy prowadzący działalność rolniczą (w tym jako osoby fizyczne i osoby prawne), od dnia wejścia w życie przepisów o umowie pomocnika przy zbiorach, muszą prowadzić dokumentację kadrowo-finansową, chociaż w nowych przepisach zapisano wprost, że wykonywanie czynności na podstawie umowy o pomocy przy zbiorach nie jest zatrudnieniem w rozumieniu kodeksu pracy. Zastosowanie ma tu również art.42a. ust.1. ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, który literalnie odnosi się do wszelkich form prawnych, w tym do osób prawnych, w związku z art. 42a ust. 2, który nakazuje, że przepis ust. 1 ma zastosowanie również do rolnika, który dokonuje wypłaty wynagrodzenia z tytułu umowy o pomocy przy zbiorach.

Mając na uwadze powyższe, pomocnik rolnika wykonujący sezonowo określone czynności w gospodarstwie rolnym rolnika - podatnika podatku rolnego, będącego osobą fizyczną, podlega identycznym regulacjom prawnym przy wykonywaniu takich samych czynności w gospodarstwie rolnym rolnika - podatnika podatku rolnego, będącego osobą prawną. Charakter wykonywania pracy przez pomocnika rolnika przy zbiorach np. owoców borówki wysokiej na odmianach wczesnych u rolnika będącego osobą fizyczną, niczym nie różni się od wykonywania pracy przez tego samego pomocnika przy zbiorach np. owoców borówki na odmianach późnych u rolnika będącego osobą prawną. Często wykonywanie tych czynności odbywa się przez tzw. miedzę, w kolejnych dniach tygodnia, gdzie nie zmienia się charakter pracy, a jedynie formalny pracodawca.

Zobligowanie Wnioskodawcy do ubezpieczenia osoby, z którą zawarto umowę o pomocy przy zbiorach, będącą w istocie pomocnikiem rolnika, w inny sposób niż w oparciu o ustawę usr, byłoby niespójne z pozostałymi przepisami prawa dotyczącymi działalności rolniczej, pozbawiłoby pewną grupę rolników (np. spośród tych w rozumieniu ustawy o podatku rolnym) do pozyskiwania sezonowych pracowników do zbioru owoców, a pracowników sezonowych, osób poszukujących pracy pozbawia możliwości pozyskiwania dodatkowego źródła dochodu. Osoby takie nie powinny być wykluczane z systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych w KRUS. Pozbawienie rolnika będącego osobą prawną, możliwości zatrudniania sezonowo pomocników przy wykonywaniu zbiorów owoców, na takich samych zasadach, jak rolnicy będący osobami fizycznymi, byłoby

niczym nie uzasadnioną dyskryminacją części współwłaścicieli gruntów rolnych, którzy dla zapewnienia stosowania kompleksowej, dobrej praktyki rolnej i odpowiedniego rachunku ekonomicznego, przyczyniającego się do rozwoju gospodarki oraz do wzrostu dobrobytu społecznego, postanowili wspólnie prowadzić działalność rolniczą w formie powołanej np. spółki prawa handlowego.

Zróznicowanie sposobu ubezpieczenia pomocników wykonujących takie same czynności byłoby pogwałceniem konstytucyjnej i ustawowej zasady niedyskryminacji, zapewniania ciągły rozwój działalności gospodarczej w warunkach wolnej konkurencji.

Zatem gospodarstwo rolne położone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z prawem powszechnie stosowanym oznacza **wszystkie jednostki wykorzystywane do działalności rolniczej, bez rozróżniania na formę prawną podmiotu zarządzającego gospodarstwem, czyli czy są one prowadzone przez osoby fizyczne, czy osoby prawne.**

W ślad za rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) nr 639/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie uzupełnienia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz zmiany załącznika X do tego rozporządzenia (Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 639/2014”, należy podkreślić wagę jaką przywiązują przepisy międzynarodowe do unikania dyskryminacji różnicującej osoby prawne i grupy osób fizycznych, składających wnioski w ramach systemu płatności wspierających produkcję rolną i wręcz polecenie, że należy stosować równoważne przepisy. Mając na uwadze *Artykuł 2 ust. rozporządzenia nr 639/2014*”, państwa członkowskie wykonują niniejsze rozporządzenie zgodnie z obiektywnymi kryteriami oraz w taki sposób, aby zapewnić równe traktowanie rolników oraz uniknąć zakłóceń rynku i konkurencji, wspierając jednocześnie zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu.

Niezbędne jest wyjaśnienie, że rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz przepisy przyjęte na jego podstawie mają mieć zastosowanie do środków określonych w niniejszym rozporządzeniu.

Z uwagi na spójność z innymi instrumentami prawnymi dotyczącymi WPR niektóre przepisy zostały zamieszczone w rozporządzeniu (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej. Przepisy te mają zagwarantować przestrzeganie obowiązków określonych w przepisach dotyczących płatności bezpośrednich, w tym kontroli i stosowania środków administracyjnych i kar administracyjnych, w przypadku braku zgodności, przepisy związane z zasadą wzajemnej zgodności, takie jak wymogi podstawowe w zakresie zarządzania, normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, monitorowanie i ocena odpowiednich środków.

Aby zagwarantować pewność prawa, Komisji Europejskiej i prawu unijnemu przekazano uprawnienia do przyjmowania określonych aktów w odniesieniu do ustanowienia ram, w których państwa członkowskie mają określać kryteria, jakie rolnicy mają spełnić, aby wywiązać się z obowiązku utrzymywania powierzchni użytków rolnych w stanie odpowiednim do wypasu lub uprawy. Jakkolwiek działania dyskryminujące te regulacje prowadziłyby do pogorszenia stanu utrzymania użytków rolnych, nie pomijając również pogwałcenia zasad dotyczących konkurencyjności na rynku rolnym i nadrzędnego celu uniknięcia jakiegokolwiek niepożądanego zakłócenia konkurencji.

Przepisy unijne zalecają nawet, aby państwa członkowskie zezwalały stosowanie jednakowych przepisów wszystkim gospodarstwom prowadzącym działalność rolniczą, nawet w niepełnym wymiarze godzin, ponieważ tacy rolnicy wnoszą bezpośredni wkład w żywotność obszarów

wiejskich. Tym bardziej odnosi się to do rolników będących osobami prawnymi. Wszystkie gospodarstwa rolne wymagają jednolitego wsparcia na tym samym poziomie, aby skutecznie osiągnąć cel polegający na wsparciu dochodu.

Jak wykazano powyżej, przepisy prawa krajowego dotyczące zagadnień prowadzenia działalności rolniczej, w kardynalnych założeniach odnoszą się do prawa unijnego. Zasada pierwszeństwa prawa unijnego jest jedną z podstawowych zasad występujących w prawie unijnym. Wynika głównie z orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości. Mówi ona, że:

- prawo unijne ma pierwszeństwo przed prawem krajowym państwa członkowskiego,
- państwa mają obowiązek zapewnić skuteczność prawa unijnego,
- krajom członkowskim nie wolno jest wprowadzać przepisów prawa krajowego, które byłyby sprzeczne z prawem unijnym,
- w razie sprzeczności przepisów prawa unijnego i krajowego, zastosowanie mają przepisy prawa unijnego,
- późniejsze prawo krajowe nie deroguje wcześniejszego prawa unijnego.

Zgodnie z art. 91 ust 2 i 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. z późn. zm.) *umowa międzynarodowa ratyfikowana za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie ma pierwszeństwo przed ustawą, jeżeli ustawy tej nie da się pogodzić z umową. 3. Jeżeli wynika to z ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską umowy konstytuującej organizację międzynarodową, prawo przez nią stanowione jest stosowane bezpośrednio, mając pierwszeństwo w przypadku kolizji z ustawami.*

Miejsce prawa międzynarodowego w krajowym porządku prawnym wyznaczają - obok art. 91 - przepisy Konstytucji RP określające system źródeł prawa obowiązującego w państwie, począwszy od preambuły, przez art. 8 i 9, aż po regulacje zawarte w rozdziale III Konstytucji RP i dalsze, dotyczące kognicji Trybunału Konstytucyjnego. Zgodnie z zasadą hierarchicznej budowy tego systemu na jego szczycie stoi konstytucja, mająca przymiot aktu o najwyższej mocy prawnej. Z najwyższej mocy prawnej konstytucji wynika, że jest to akt stanowiący podstawę całego porządku prawnego i wszystkie pozostałe akty normatywne muszą być z ustawą zasadniczą zgodne. Konstytucja określa również relacje między prawem krajowym a międzynarodowym.

Podstawowym przepisem wyrażającym zasadę ustrojową jest art. 9 Konstytucji RP zawierający deklarację przestrzegania przez Rzeczpospolitą wiążącego ją prawa międzynarodowego. Znaczenie ma także właśnie art. 91 Konstytucji RP, którego ust. 2 statuuje umowy międzynarodowe ratyfikowane za zgodą Sejmu wyrażoną w ustawie ponad ustawami i w razie kolizji z nimi przyznaje normom prawa międzynarodowego pierwszeństwo. Ten sposób związania państwa umowami międzynarodowymi świadczy o niekwestionowanej pozycji konstytucji w krajowym porządku prawnym. Ponadto - jak stwierdził Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 11 maja 2005 r., K. 18/2004, Lexis Nexis nr 378299 (OTK-A 2005, nr 5, poz. 49): „Art. 8 ust. 1 Konstytucji jednoznacznie gwarantuje postanowieniom Konstytucji status »najwyższego prawa Rzeczypospolitej Polskiej«. Regulacji tej towarzyszy nakaz respektowania i przychylności wobec właściwie ukształtowanych oraz obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej unormowań prawa międzynarodowego”.

Zagadnienie bezpośredniej stosowalności umów w międzynarodowych należy rozumieć podobnie jak w odniesieniu do Konstytucji RP, co wynika z jej art. 8 ust. 2 czy innych aktów normatywnych. Podstawowym przepisem wyrażającym zasadę ustrojową jest art. 9 Konstytucji RP zawierający deklarację przestrzegania przez Rzeczpospolitą wiążącego ją prawa międzynarodowego, gdzie określono, że, Rzeczpospolita Polska przestrzega wiążącego ją prawa międzynarodowego. W skład prawa międzynarodowego wchodzi także prawo traktatowe. Wiele jego składników ma ponad ustawową rangę. System prawa polskiego dopuszcza zatem bezpośrednio stosowanie aktu prawnego pochodzącego z innego systemu prawnego, którego zakres zastosowania i interpretacji

określa prawo tegoż systemu. Taki proces określany jest jako inkorporacja i wynika z art. 87 i 91 w związku z art. 9 Konstytucji RP. Zwłaszcza art. 91 Konstytucji RP stanowi o bezpośrednim stosowaniu umów międzynarodowych ratyfikowanych oraz aktów prawnych stanowionych przez organizację międzynarodową. Art. 91 ust. 2 Konstytucji RP określa miejsce umów międzynarodowych ratyfikowanych za zgodą Sejmu wyrażoną w ustawie w krajowym porządku prawnym. Mają one pierwszeństwo, ale tylko wówczas, gdy ustawy nie da się pogodzić z taką umową. Zasada pierwszeństwa odnosi się zatem do stosowania. Traktat akcesyjny jako umowa międzynarodowa ma pierwszeństwo przed ustawami.

Zakres podmiotowy tej zasady został wyrażony w orzeczeniach (np. dot. Rewe-Zentral AG i Erich Ciola), gdzie Trybunał stwierdził, iż zasada pierwszeństwa wiąże wszystkie organy państwowe (organy konstytucyjne, administracje rządową i samorządową). Zakres przedmiotowy zasady został określony w sprawie Van Gend & Loos i Fratelli Constanzo vs Commune di Milano. Zasada ta dotyczy wszystkich rodzajów aktów normatywnych w wewnętrznym porządku prawnym.

A zatem definicję rolnika w związku z zastosowaniem uprawnień pomocnika rolnika należy rozumieć w znaczeniu przepisów unijnych, które zakazują dyskryminacji i przyjąć, że pojęcie rolnika oznacza osobę fizyczną lub prawną bądź grupę osób fizycznych lub prawnych, bez względu na status prawny takiej grupy i jej członków w świetle prawa krajowego, których gospodarstwo rolne jest położone na obszarze objętym zakresem terytorialnym Traktatów, określonym w art. 52 TUE w związku z art. 349 i 355 TFUE, oraz które prowadzą działalność rolniczą.

Wynika z powyższego wprost, że każda osoba prowadząca działalność rolniczą w rozumieniu przepisów unijnych, dla potrzeb prawa krajowego jest rolnikiem, niezależnie czy jest osobą fizyczną, czy prawną.

W konsekwencji powyższego, zastosowanie ma również art. 4. ustawy usr, który wskazuje, że składki na ubezpieczenie za każdego ubezpieczonego - w tym na pomocnika rolnika - opłaca rolnik, niezależnie od osobowości prawnej podmiotu, z którym związany jest pomocnik rolnika.

Ze względu na fakt, że Wnioskodawca jest podatnikiem (podatku rolnego i podatku VAT), sprawa ta zasługuje również na stosowanie zakresu działania klauzuli "*in dubio pro tributario*", wyrażona w art. 2a Ordynacji podatkowej.

Wprowadza ona zasadę rozstrzygania wątpliwości na korzyść podatnika, czyli "*in dubio pro tributario*". Niedające się usunąć wątpliwości co do treści przepisów prawa podatkowego rozstrzyga się na korzyść podatnika.

Oznacza to, że jeżeli po zastosowaniu metod wykładni językowej, systemowej i funkcjonalnej przepis prawa podatkowego nadal budziłby wątpliwości, to niedające się usunąć wątpliwości interpretacyjne co do wykładni przepisów organ rozstrzygał na korzyść podatnika lub innej strony postępowania. Z punktu widzenia reguł przyzwoitej legislacji i dostatecznej określoności tworzonych przepisów prawa, reguły wywodzi się z zasady demokratycznego państwa prawnego. Dodatkowo, precyzyjnie wskazuje ona, że wykładnia niedających się usunąć wątpliwości co do wykładni przepisu nie jest jakąś abstrakcyjną zasadą, ale obowiązkiem organu podatkowego prowadzącego postępowanie.

Wprowadzona do powszechnego stosowania klauzuli „*in dubio pro tributario*” ma stanowić dodatkową wskazówkę interpretacyjną dotyczącą tego, w jaki sposób należy rozstrzygać wątpliwości powstające w procesie wykładni normy prawnej. Nowelizacja Ordynacji podatkowej zapewniła ochronę podatnika w jego relacjach z władzą publiczną, a w szczególności poprawia stosunki przedsiębiorców z urzędnikami, zapewnia im minimum bezpieczeństwa w prowadzeniu działalności gospodarczej oraz ułatwia rozwiązywanie problemów skarbowych.

- Umowa o pomocy przy zbiorach skutkuje obowiązkiem stosowania ordynacji podatkowej, a więc i wskazanej tu klauzuli. Stanowisko takie jest tym bardziej uzasadnione, że jego stosowanie nie wpływa negatywnie na zobowiązania dla skarbu państwa, a nawet można domniemywać, że będzie ono niosło korzyści dla funduszy publicznych.

Co więcej uzasadnionym wydaje się w końcu odniesienie się do ratio przepisów wprowadzających instytucję umowy o pomoc przy zbiorach. Jak czytamy w uzasadnieniu projektu ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, dostępnym na stronie <http://www.sejm.gov.pl/Sejm8.nsf/druk.xsp?nr=2334> druk sejmowy 2334 „Argumentem przemawiającym za przygotowaniem regulacji w zakresie umowy o pomocy przy zbiorach jest nagminne stosowanie przy pracach w rolnictwie umów o dzieło, które nie przystają do charakteru pracy osób zatrudnionych przy zbiorach i nie są one oskładkowane. Przyjęcie zryczałtowanej formy oskładkowania pozwoli przede wszystkim na obniżenie kosztów pracy oraz znaczne ograniczenie obowiązków rolnika o charakterze administracyjnym”. Zatem nie ulega wątpliwości, iż przedmiotowe regulacje nie zostały wprowadzone jedynie jako ułatwienie dla rolników, ale przede wszystkim jako przejaw troski o osoby zatrudniane w gospodarstwach rolnych, by wykonując pracę w gospodarstwie rolnym nie byli pozbawieni świadczeń z ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego. Z punktu widzenia celu ustawy i istotnych aspektów społecznych jakie były brane pod uwagę przy jej wprowadzeniu, irrelevantne jest czy pomocnik rolnika zatrudniony będzie przez rolnika będącego osobą fizyczną czy też osobą prawną. Zarówno w jednym, jak i drugim przypadku należy mieć na względzie przede wszystkim konieczność „ochrony” pracowników gospodarstw rolnych, a różnicowanie ich sytuacji z powodu tego czy świadczą pomoc przy zbiorach w gospodarstwie prowadzonym przez osobę fizyczną czy prawną jest nieuzasadnione.

A zatem, kierując się konstytucyjną zasadą wolności działalności gospodarczej, a także innymi zasadami konstytucyjnymi mającymi znaczenie dla przedsiębiorców i wykonywanej przez nich działalności gospodarczej, w tym zasadami praworządności, pewności prawa, niedyskryminacji oraz zrównoważonego rozwoju, uznając, że ochrona i wspieranie wolności działalności gospodarczej przyczyniają się do rozwoju gospodarki oraz do wzrostu dobrobytu społecznego, dążąc do zagwarantowania praw przedsiębiorców, uwzględniających potrzebę zapewnienia ciągłego rozwoju działalności gospodarczej w warunkach wolnej konkurencji, należy uznać, że każda osoba prowadząca działalność rolniczą (niezależnie czy jest osobą fizyczną czy prawną), której elementem jest m. in. zbór owoców i usuwanie zbędnych części roślin może być stroną umowy o pomocy przy zbiorach, a osoba świadcząca usługi z niej wynikające jest pomocnikiem rolnika. Skutkuje to tym, że rolnik powiązany formalnie ze swoim pomocnikiem umową o pomocy przy zbiorach, w rozumieniu art. 91a ustawy usr, jest zobowiązany do odprowadzania składek. Tym samym wskazany Wnioskodawca jest rolnikiem, którego dotyczą przepisy wynikające z art. 1 ust. 1 ustawy usr, tj. ubezpieczenie społeczne rolników, zwane dalej „ubezpieczeniem”, **obejmuje, na zasadach określonych w ustawie usr, rolników i pracujących z nimi domowników oraz pomocników rolnika**, zaś pomocnikiem rolnika jest każda osoba, która spełnia kryteria określone w art. 6 pkt 2a ustawy usr, tj. za pomocnika rolnika – rozumie się osobę pełnoletnią, która zawarła umowę o pomocy przy zbiorach, o której mowa w art. 91a (niezależnie czy drugą stroną takiej umowy jest osoba fizyczna, czy osoba prawna).

Załącznik:

1. potwierdzenie uiszczenia opłaty od wniosku w kwocie 80 zł;
2. pełnomocnictwo wraz z dowodem uiszczenia opłaty skarbowej;
3. odpis aktualny z Rejestru Przedsiębiorców KRS wnioskodawcy.

PREZES
KASY ROLNICZEGO
UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

DECYZJA

w sprawie interpretacji
przepisów ustawy
o ubezpieczeniu społecznym rolników

Warszawa, dnia 23 maja 2019 r.

znak: 0000-UB.404.4.2019

Po rozpoznaniu wniosku z dnia 17 kwietnia 2019 r., (wpływ do Centrali KRUS w Warszawie w dniu 24 kwietnia 2019 r.) o wydanie interpretacji przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, na podstawie art. 34 ust. 1 i ust. 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2018 r., poz. 646 z późn. zm.) oraz art. 36 ust. 1 pkt 1 i art. 59 ust. 3 w związku z art. 62a, art. 5a, art. 7 i art. 16 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2019 r. poz. 299, z późn. zm.), w związku z art. 61a § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r., poz. 2096, z późn. zm.), stwierdzam, że :

- stanowisko dotyczące możliwości zawarcia przez Spółkę, będącą osobą prawną i prowadzącą działalność rolniczą, umowy o pomocy przy zbiorach produktów rolnych z osobą pełnoletnią i opłacania przez Spółkę za taką osobę składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne **jest nieprawidłowe,**
- **odmawiam wszczęcia postępowania** w sprawie wydania interpretacji odnośnie możliwości zgłoszenia się do ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego osobiście przez pomocnika rolnika, który zawarł umowę o pomocy przy zbiorach produktów rolnych ze Spółką, będącą osobą prawną i samodzielnego opłacania przez tego pomocnika należnych składek.

Uzasadnienie

W złożonym wniosku o udzielenie pisemnej interpretacji przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników w trybie art. 34 ustawy Prawo przedsiębiorców zostały zadane następujące pytania:

- Czy osoba pełnoletnia, która zawarła umowę o pomocy przy zbiorach produktów rolnych z rolnikiem będącym osobą prawną, prowadzącym działalność rolniczą, we własnym gospodarstwie rolnym, może być ubezpieczona w KRUS jako pomocnik rolnika, a tym samym czy rolnik będący osobą prawną, (który zawarł z osobą pełnoletnią umowę o pomocy przy zbiorach produktów rolnych) będzie opłacał składki za tę osobę na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne?
- Czy pomocnik rolnika w rozumieniu art. 6 pkt 2a ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, wykonujący pracę w gospodarstwie rolnym (definiowanym w art. 6 pkt 4 tejże ustawy) będącym własnością osoby prawnej (i prowadzącej działalność rolniczą w rozumieniu art. 6 pkt 3 tejże ustawy), może samodzielnie wystąpić do KRUS z wnioskiem o objęcie ubezpieczeniem i samodzielnie

opłacać wymagane składki, a rolnik jako pracodawca nie ponosi obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za taką osobę?

W złożonym wniosku wskazano, że Wnioskodawca jest osobą prawną, spółką działającą pod firmą [redacted] Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. z siedzibą w [redacted], wpisaną do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy [redacted] Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: [redacted], posiadającą numer NIP: [redacted] oraz REGON: [redacted] reprezentowaną przez komplementariusza – spółkę pod firmą ZIEMIA Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. z siedzibą [redacted] wpisaną do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy [redacted] Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: [redacted] posiadającą numer NIP: [redacted] oraz REGON: [redacted]

Zgodnie z wyrażonym we wniosku stanowiskiem Wnioskodawca jest:

- 1) właścicielem gospodarstwa rolnego i prowadzi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na własny rachunek działalność rolniczą, zgodnie z obowiązującym stanem prawnym krajowym i unijnym, w tym między innymi w rozumieniu przytoczonych we wniosku przepisów,
- 2) właścicielem użytków rolnych, gruntów rolnych i upraw trwałych w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1307/2013,
- 3) podatnikiem podatku rolnego w rozumieniu art. 3 i 17a ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym,
- 4) rolnikiem w rozumieniu wymienionych we wniosku przepisów,
- 5) producentem rolnym w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji produktów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

W szczególności we wniosku wskazano, że Wnioskodawca jest rolnikiem, którego dotyczą przepisy wynikające z art. 1 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, bowiem ubezpieczenie społeczne rolników obejmuje, na zasadach określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników, rolników i pracujących z nimi domowników oraz pomocników rolnika, zaś pomocnikiem rolnika jest każda osoba, która spełnia kryteria określone w art. 6 pkt 2a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, tj. za pomocnika rolnika uznaje się pełnoletnią osobę fizyczną, która zawarła umowę o pomocy przy zbiorach, o której mowa w art. 91a ww. ustawy, niezależnie czy drugą stroną umowy jest osoba fizyczna czy osoba prawna.

Na tle przedstawionego stanu faktycznego, stwierdzam, co następuje:

Zgodnie z przepisem art. 34 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu lub właściwej państwowej jednostki organizacyjnej wnioski o wydanie wyjaśnienia, co do zakresu i sposobu stosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie.

Zasady dotyczące podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników przez m.in. rolników i pomocników rolnika i opłacania z tego tytułu należnych składek regulują przepisy ustawy

z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2019 r. poz. 299, z późn. zm.).

Pojęcie rolnika w rozumieniu przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników jest zdefiniowane w art. 6 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Zgodnie z tym przepisem rolnikiem jest pełnoletnia osoba fizyczna prowadząca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej osobiście i na własny rachunek działalność rolniczą w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym, a także osoba, która przeznaczyła swoje grunty do zalesienia.

Zgodnie natomiast z przepisem art. 6 pkt 2a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników pomocnikiem rolnika jest pełnoletnia osoba fizyczna, z którą rolnik zawarł umowę o pomocy przy zbiorach.

Przepis art. 91a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, regulujący kwestię zawierania umów o pomocy przy zbiorach chmielu, owoców, warzyw, tytoniu, ziół i roślin zielarskich, pomiędzy rolnikiem a pomocnikiem rolnika odnosi się bezpośrednio do pojęć rolnika i pomocnika, zdefiniowanych w ww. art. 6 pkt 1 i 2a tej ustawy.

Z powyższego wynika, że przepisy ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników przewidują możliwość zawarcia umowy o pomocy przy zbiorach między rolnikiem w rozumieniu przepisów art. 6 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, będącym osobą fizyczną, prowadzącą na własny rachunek działalność rolniczą w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej, a pomocnikiem. Obowiązujące przepisy nie przewidują zatem możliwości zawarcia umowy o pomocy przy zbiorach pomiędzy pomocnikiem a spółką, będącą osobą prawną, nawet w sytuacji, gdy spółka ta prowadzi działalność rolniczą.

Możliwość podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników przez przedsiębiorców, wspólników spółek prawa handlowego, prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą wykluczają również zapisy art. 5a ust. 10 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Zgodnie z tym przepisem, za pozarolniczą działalność gospodarczą w rozumieniu tej ustawy uważa się pozarolniczą działalność gospodarczą prowadzoną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez osoby fizyczne na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców z wyłączeniem wspólników spółek prawa handlowego oraz osób prowadzących działalność w zakresie wolnego zawodu:

- 1) w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne;
- 2) z której przychody są przychodami z działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Nawiązując natomiast do kwestii opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników należy mieć na uwadze, że zgodnie z przepisem art. 4 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników składki na ubezpieczenie za każdego ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym, w tym również za pomocnika rolnika, opłaca rolnik w rozumieniu tej ustawy, czyli osoba fizyczna.

Wnioskodawca jest spółką prawa handlowego. W związku z tym przepisy ustawy o ubezpieczeniu społecznym nie nakładają na Wnioskodawcę obowiązku świadczenia na rzecz KRUS daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub ubezpieczenie zdrowotne z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej ani z tytułu prowadzonej działalności rolniczej.

Odnosząc się do pytania, dotyczącego możliwości samodzielnego zgłaszania się pomocników rolnika do ubezpieczenia społecznego rolników i opłacania przez nich należnych składek

należy stwierdzić, że przepis art. 34 ustawy Prawo przedsiębiorców ogranicza zakres przedmiotowy pytań i wątpliwości, które do rozpatrzenia przez organ w formie interpretacji może poddać przedsiębiorca jedynie do przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia daniny publicznej lub składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, związanych z prowadzeniem przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej w jego indywidualnej sprawie.

Z powyższego wynika, że przepisy art. 34 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców nie dają podstaw do wydania interpretacji w zakresie spraw innych, niż związane z prowadzeniem przez przedsiębiorcę pozarolniczej działalności gospodarczej i świadczeniem przez niego daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, a w przypadku decyzji, wydawanych przez Prezesa KRUS w zakresie innym niż przepisy, z których wynika obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników w związku z prowadzeniem takiej działalności.

Postawione zapytanie dotyczy kwestii zgłaszania do ubezpieczenia i opłacania składek samodzielnie przez pomocników rolnika, a zatem nie dotyczy obowiązku świadczenia daniny publicznej i składek przez przedsiębiorcę.

Powyższa decyzja została wydana w oparciu o stan prawny obowiązujący w dniu jej wydania oraz przedstawiony przez Spółkę stan faktyczny.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji przysługuje prawo wniesienia odwołania do Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w terminie miesiąca od daty doręczenia decyzji, za pośrednictwem

Po upływie tego terminu decyzja staje się prawomocna.

Odwołanie jest wolne od opłat.

PREZES
Kasy Rolniczego
Ubezpieczenia Społecznego

dr Aleksandra Hądzik